

УДК 82.09(092):378.4(477.51)

DOI 10.31654/2520-6966-2021-17f-102-63-72

О. П. Синиця

викладач, концертмейстер вищої категорії
циклової комісії «Фортепіано та концертмейстерський клас»
комунального закладу «Ніжинський фаховий коледж культури і
мистецтв імені Марії Заньковецької» Чернігівської обласної ради

**Концертно-виконавська й педагогічна діяльність
піаністки Ведди Розен**

У статті представлено концертно-виконавську й педагогічну діяльність піаністки Ведди Розен як цілісне явище та визначено його художню цінність у актуальному просторі виконавського мистецтва Чернігівщини другої половини XX – початку XXI століть.

У статті подано нові відомості й поглиблено представлено огляд педагогічної діяльності Ведди Розен, проаналізовано образ творчої постаті як піаністки-солістки, концертмейстера.

Охарактеризовано персональні архівні документи (фото, концертні афіші, програми виступів, рецензії, відгуки, грамоти, нагородні листи, нотний архів, касети з аудіо та відеозаписами). Проаналізовано і систематизовано джерельну базу та присвячені В. А. Розен наукові дослідження, періодичні статті з даної теми.

Розглянуто мистецьке оточення та визначено чинники, які безпосередньо вплинули на формування й становлення творчої особистості піаністки. Виокремлено основоположні характеристики В. А. Розен як солістки та концертмейстера.

Представлено характеристику педагогічної діяльності Ведди Розен як складову її творчої індивідуальності. Стверджено, що педагогічні принципи Ведди Розен доповнюють арсенал сучасних педагогічних засобів професійної фортепіанної підготовки майбутніх фахівців у мистецьких закладах освіти Чернігівщини, де, зберігаючи надбання попередніх поколінь, сьогочасною плеядою педагогів-піаністів відбувається власний пошук новітніх технологій.

Ключові слова: *Ведда Розен, піаністка, педагог, концертмейстер, виконавська діяльність, концертний репертуар, інтерпретація, творча індивідуальність.*

Постановка проблеми. У розвитку музично-освітніх традицій Ніжина як одного з культурних центрів Чернігівщини є важливим дослідження концертно-виконавської й педагогічної діяльності талановитої піаністки, прекрасного педагога та наставника, яка виховала не одну плеяду талантів, – Ведди Абрамівни Розен.

Актуальність теми дослідження. На сьогодні не повною мірою визначена цінність внеску піаністки Ведди Розен у розвиток національної фортепіанної освіти та виконавства. Вивчення та детального дослідження концертно-виконавської й педагогічної діяльності однієї з визначних особистостей музичного життя Ніжина та Чернігівщини другої половини ХХ – початку ХХІ століть Ведди Розен набуває значної актуальності.

Мета публікації – представити концертно-виконавську й педагогічну діяльність Ведди Розен як цілісне явище та визначити його художню цінність в актуальному просторі виконавського мистецтва Чернігівщини другої половини ХХ – початку ХХІ століть.

Методологічна база статті. Для досягнення мети були використані дослідницькі методи: історико-культурологічний – для вивчення культурологічного та загально-історичного контексту виконавської й педагогічної діяльності Ведди Розен; історико-біографічний – для вивчення життєвого і творчого шляху піаністки, її творчого оточення. Застосовано також методи джерелознавчого аналізу, індукції, дедукції, систематизації та узагальнення, що сприяло опрацюванню історико-фактологічної бази.

Аналіз досліджень і публікацій. Творчу діяльність піаністки, педагога В. А. Розен постійно досліджує кандидат мистецтвознавства, доцент НДУ імені Миколи Гоголя О. А. Кавунник [5]. Відомості про культуротворчість Ведди Розен знаходяться у матеріалах краєзнавчого довідника «Музиканти Ніжина» [5], у колективній монографії О. А. Кавунник, В. В. Кузик «Культура і мистецтво Чернігово-Сіверщини: міста, події, постаті» [6]. Для вивчення життєтворчості В. А. Розен як фактору розвитку музичного простору Чернігівщини було використано дослідження кандидата мистецтвознавства О. П. Бадалова [1]. Джерела дослідження складають дописи, численні статті обласних («Деснянська правда»), місцевих («Вісті») періодичних виданнях другої половини ХХ – початку ХХІ століть, присвячені В. А. Розен.

Важливу частину аналітичного матеріалу складають персональні архівні документи (фото, концертні афіші, програми концертів, рецензії, відгуки-рекомендації [3; 9], характеристика, грамоти, подяки, нагородні листи, особисті листи, газети та журнали з публікаціями, нотний архів, касети з аудіо- та відеозаписами уроків, диски з концертними виконаннями В. А. Розен та її учнів).

Виклад основного матеріалу. Класична музика завжди вважалася джерелом духовного розвитку людини та суспільства, а

виконавська майстерність – запорукою успіху та визнання творчої особистості.

Велику роль у становленні й розвитку регіональної музичної культури, фахової музичної педагогіки зіграла музично-педагогічна та виконавська діяльність відомої української піаністки, концертмейстера, педагога Ведди Розен, яка народилася 16 вересня 1934 року у Києві. З 1949 року навчалася у Київській музичній десятирічці імені Миколи Лисенка по класу фортепіано доцента Я. Д. Фастовського. Потім навчалася в Сімферопольському музичному училищі імені Петра Чайковського. В Саратовській консерваторії імені Леоніда Собінова вона навчалася у класі спеціального фортепіано у професора Б. О. Гольдфедера. З 1957 по 1961 рік продовжила навчання у Московському державному музично-педагогічному інституті імені Гнесіних за спеціальністю фортепіано у професора А. Г. Тауляна й отримала кваліфікацію викладача, соліста, ансамбліста.

З 1959 року почала працювати в Ніжинському педагогічному інституті імені Миколи Гоголя викладачем по класу фортепіано і концертмейстером. Саме у цей період музична культура Ніжинського краю збагатилася новими професійними кадрами. На кафедрі працювали видатні особистості, що заклали підвалини виконавських, наукових, просвітницьких традицій та уславили Ніжинську вищу школу: М. Кондратюк, Н. Кондратюк, М. Давидов, В. Іконник, К. Федотов, Г. Сагайдак, Л. Тевтадзе, З. Курташова, К. Мулюкіна, М. Бровченко, В. Щербаченко, М. Коваленко, Є. Колобок, С. Тевельов, В. Поляков, Т. Щедрова, Н. Сорогожська, О. Яковлева, І. Берман, І. Карпель, М. Хомякова, М. Мельник та інші. Цей висококваліфікований професорсько-викладацький склад у подальшому зробить значний внесок у розвиток вітчизняної музично-педагогічної освіти. Це мистецьке оточення музикантів було благодатним середовищем для становлення і розвитку молодих талантів.

Концертно-виконавська діяльність талановитої піаністки Ведди Розен сприяла відновленню музичного життя Ніжина в 60-ті роки, компенсувала відсутність академічного напрямку в роботі закладів культури та освіти. Вона багато гастролювала з сольними концертами, виступала на багатьох сценах у Ніжині, Чернігові, Житомирі, Гомелі, Харкові, Києві, у будинках культури міст і районів Чернігівщини, на Варшавському радіоконкурсі «Шопен вічно живий», на обласних, республіканських теле-, радіостудіях, за що мала низку заохочень: лауреат самодіяльного мистецтва (1970 р.), Медаль лауреата

Всесоюзного огляду художньої творчості (1985 р.), грамота Ради Міністрів УРСР за підписом П. Тронька (1970 р.), диплом лауреата Варшавського конкурсу «Шопен вічно живий» (1981 р.), грамота Міністерства освіти України (1985 р.), знак ВЦРПС «За досягнення в самодіяльному мистецтві» (1983 р.). З 1968 року В. А. Розен член Музичного товариства, а з 1990 року – член Всеукраїнської музичної спілки. Ведда Розен мала велику кількість заохочень союзного, республіканського, обласного та місцевого рівнів. Вона була Відмінником народної освіти України (1988 р.), нагороджена медаллю «Ветеран праці» (1984 р.).

У галузі фортепіанного виконавства Ведда Розен досягла високого рівня майстерності, виявила себе яскравим інтерпретатором творів різних композиторів. Вона приділяла велику увагу концертно-просвітницької діяльності, популяризації фортепіанного мистецтва в регіоні, представляючи концертні програми як піаністка-солістка. Репертуар сольних концертів Ведди Розен завжди відзначався високим художнім рівнем. Ще, навчаючись у середній спеціалізованій музичній школі-інтернаті імені Миколи Лисенка, В. А. Розен виконувала складні твори, серед яких Другий фортепіанний концерт П. Чайковського, Соната сі-мінор Л. Ревуцького та інші. Збереглася афіша з концертним виступом у 1956 році Ведди Розен у Саратовській Державній консерваторії імені Леоніда Собінова. Виступали учні піаніста, професора Б. Гольдфедера: І. Жданнікова, В. Клин, А. Денисова, М. Мухіна, В. Подгайна, В. Розен, Є. Горская, В. Хананасєв, Н. Шкуріна, О. Яковлева.

В. А. Розен виступала з сольними концертами, лекціями-концертами перед студентами та учнями, організовувала ефективну практику студентів класу. Високу оцінку слухачів отримали її сольні концерти із творів Й. Баха, В. Моцарта, Л. Бетховена, Ф. Шопена, Ф. Ліста, Е. Гріга, А. Арєнського, С. Рахманінова, О. Скрябіна, С. Прокоф'єва, М. Лисенка, Л. Ревуцького.

Для виконавського почерку В. А. Розен були характерні глибока ліричність, проникнення в задум автора, бездоганний смак, шляхетність втілення задумів. Неперевершене виконання вражало природністю фразування, співучістю, глибиною звуку, досконалою педалізацією, тонким колоритом. Про це свідчать цитати музикантів, композиторів, музикознавців, колег, учнів. Так композитор, заслужений артист Української РСР, І. Драго, який був знайомий з Веддою Розен з 1960 року, писав у відгуку-рекомендації: «Її гра була натхненною. В

ній гармонійно поєднувалися глибоке почуття і знання музики з високою професійною технічною майстерністю. Кожен концерт був святом для музичної громадськості міста і незмінно проходив при переповненому залі» [3, с. 1].

Останній концерт за участю В. Розен відбувся 15 травня 2003 року у НДУ імені Миколи Гоголя у старовинному залі Гоголівського корпусу. Концерт оркестру народних інструментів під керівництвом народного артиста України М. О. Шумського був присвячений пам'яті В. В. Дубравіна. У першому відділенні В. А. Розен традиційно неперевершено виконувала концерт Е. Гріга а-moll для фортепіано з оркестром. Збереглися афіша та відеозапис виконання цього концерту.

В інтерв'ю М. О. Шумський сказав: «Саме на цьому звітному концерті мрія (виконати концерт для фортепіано з оркестром у 3-х частинах) з успіхом здійснилася, що засвідчили палкі оплески та численні вигуки «браво» глядачів, даруючи диригенту й піаністці квіти, квіти, квіти...» [5, с. 136]. Глядачі відзначили «геніальність, неповторність, творчу молодість В. А. Розен» [5, с. 136].

Репертуар сольних концертів Ведди Розен завжди відзначався високим художнім рівнем. Блискуча піаністка-віртуоз запам'яталася слухачам і як чудовий концертмейстер, неперевершений ансамбліст. У рецензії композитор, заслужений артист Української РСР, І. Драго на виступи ніжинської піаністки писав: «Неодноразово слухаючи В. Розен в якості концертмейстера хору, солістів та ансамблів, то в цілому гру її хочу охарактеризувати як гру зрілого і всебічно обдарованого виконавця-піаніста» [3, с. 1].

Впродовж 40 років тривала плідна та натхненна співпраця піаністки-концертмейстера В. А. Розен із заслуженим працівником культури, Відмінником освіти України, співачкою Н. Д. Даньшиною. Вони виступали перед різновіковими аудиторіями слухачів, популяризували різні жанри вокального мистецтва. Безліч концертів відбувалися для учнів шкіл, студентів Ніжинської вищої школи, культурно-освітнього училища, технікуму, профтехучилищ, для робітників фабрик, заводів, лікарень. «Успіху кожного виступу співачки завжди сприяє досконала трактовка фортепіанного супроводу Ведди Абрамівни. Саме вона має бездоганне геніально-інтуїтивне відчуття фрази, дихання, жестів Н. Даньшиної» [5, с. 124].

Ведда Розен органічно і вдало поєднувала виконавську та викладацьку роботу і це дозволило їй досягти високих результатів у

виконавській, культурно-просвітницькій та педагогічній діяльності. Як піаністка-виконавець і педагог, вона засвоїла кращі традиції Київської, Саратовської та Московської піаністичних шкіл в особах Я. Д. Фастовського. Б. О. Гольдфедера, професора А. Г. Татуляна, систематизувала власний виконавський й педагогічний досвід.

Ведда Розен була авторитетним викладачем серед студентської молоді. Важливим педагогічним принципом В. А. Розен було прагнення домогтися такого виконання твору, щоб він своєю яскравістю й емоційністю став доступним і зрозумілим слухачам. «Гармонійне поєднання техніки виконання з розумінням змісту, стилю твору завжди першочергові для студентів її класу. Ці традиції на початку ХХІ століття продовжили викладачі факультету, що стало підтвердженням доцільності проведення даної форми професійної підготовки студентів» [5, с.157].

Вона вважала, що стилістично вірне виконання студентом музичного твору можливе лише тоді, коли викладач використовує в роботі комплексний метод навчання. В. А. Розен артистично грала й пояснювала дуже емоційно та темпераментно. Це сприяло виробленню у студентів здатності до слухового уявлення і творчого мислення. Вона працювала зі студентами над рельєфним і яскравим виконанням усіх елементів твору, виховувала найтонший слух. Основу навчання, поряд з оволодінням необхідним арсеналом технічних навичок, викладач вбачала у здобутті м'якого шляхетного тону.

Завжди на уроках панувала надзвичайно творча атмосфера. В. А. Розен коментувала виконання студентів. Постійно за словесним поясненням йшов живий показ на інструменті. Велика ерудиція, інтелект, тонкий художній смак допомагали знаходити правильний підхід до кожного студента.

Для Ведди Розен інтерпретація – це творча репродукція твору, вміння правильно й естетично передати думки композитора, шляхом шукання власної музичної концепції твору. Вона вчила уважно аналізувати усі авторські помітки в нотах, спонукала до створення учнем власної інтерпретації, виконавської концепції твору.

В. А. Розен індивідуально та дуже вдало складала концертний репертуар студентів. У формуванні репертуару включала в програму твори, які перевищували виконавські можливості студента, тим самим стимулювала його творчу активність та ініціативність. Кожного із своїх учнів вона виводила на новий, більш високий рівень музичного розвитку. Виховувала у студентів здібність конкретного моделювання

виконання у різних умовах (в класі, концертному залі), для різних слухацьких аудиторій. Професор Московської консерваторії імені Петра Чайковського, композитор Дмитро Кабалевський після прослуховування свого твору Третього фортепіанного концерту у виконанні Ведди Розен і її учениці Лариси Глінки, залишив вдячний відгук, в якому зазначив, що «В. А. Розен дуже хороший педагог, яка дає своїм вихованцям, і серйозну технічну підготовку, і відмінний музичний розвиток» [8, с.164].

Ведда Розен була постійно концертуючим викладачем. Своїх учнів вона також постійно задіявала в концертній роботі. Радила студентам повторювати раніше вивчені твори, тим самим збагачуючи репертуар. Такі поради досить актуальні для сучасної фортепіанної педагогіки, дають можливість накопичувати музичний матеріал для створення цікавих концертних програм.

Її виконавський і педагогічний досвід знайшов втілення в працях [8], які і нині є цінними історичними й навчально-методичними посібниками, призначеними для опанування навичками фортепіанної гри в класі спеціального фортепіано у вищих навчальних закладах. Педагогічний досвід було узагальнено колегами і покладено в основу методичної роботи виконавчих секцій кафедри університету, який діє до цього часу.

На основі багаторічної натхненної та творчої роботи в класі фортепіано Ведда Розен створила власну методичну систему виконавської підготовки піаністів-солістів та концертмейстерів. Про її результативність свідчать успіхи її учнів-лауреатів:

1987 р., м. Київ. Перший Республіканський міжвузівський конкурс піаністів – I премія (О. Козієнко) та II премія (О. Фуксман);

1988 р., м. Куйбишев. Восьмий Всесоюзний міжвузівський конкурс піаністів – I премія (О. Кравцова), дипломант С. Гаврилова;

1989 р., м. Київ. Другий Республіканський міжвузівський конкурс піаністів – II премія (С. Новгородська);

1991 р., м. Самара. Дев'ятий Всесоюзний міжвузівський конкурс піаністів – I премія (С. Новгородська);

1998 р., м. Луганськ. Всеукраїнський міжвузівський конкурс піаністів «Викладач-музикант XXI століття» – I премія (Г. Зенченко);

1999 р., м. Луганськ. Всеукраїнський міжвузівський конкурс піаністів «Свято муз» – II премія (Г. Тупікова); дипломант – (О. Степаненко);

2010 р, м. Харків, Міжнародний конкурс-фестиваль «Fortissimo»—II премія в номінації «Сольні інструменти» серед професіоналів (О. Синиця);

2012 р. м. Теплице, Чехія. Міжнародний конкурс-фестиваль класичної музики «Bohemskahapsodie» у номінації «Фортепіано соло» серед професіоналів – II премія (О. Синиця);

2011 р., м. Луганськ. Перший Всеукраїнський фестиваль камерної фортепіанної музики пам'яті Олександра Зілоті. Лауреати О. Синиця, Р. Синиця у номінаціях «Камерні дуети» та «Фортепіано соло».

2013 р. м. Луганськ. Другий Всеукраїнський фестиваль камерної фортепіанної музики пам'яті Олександра Зілоті. Лауреати О. Синиця, М. Харьковська у номінаціях «Фортепіано соло».

Її учні продовжували навчання в консерваторіях, склали основу викладацького складу факультетів ННІ мистецтв імені Олександра Ростовського, Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Тараса Шевченка, КЗ «Ніжинського фахового коледжу культури і мистецтв імені Марії Заньковецької» та інших.

Талановита піаністка, концертмейстер, прекрасний педагог та наставник, Ведда Розен виховала не одну плеяду талантів Ніжинщини, музикантів нового покоління, серед яких: заслужений діяч мистецтв України, кандидат педагогічних наук, професор Л. Костенко; доктор педагогічних наук, професор Т. Дорошенко; кандидат мистецтвознавства О. Бадалов; кандидат мистецтвознавства, доцент Т. Ляшенко; кандидати педагогічних наук, доценти О. Грисюк, Ж. Володченко, О. Коваль, Т. Раструба, С. Сливко, Ю. Ростовська, І. Ростовська; відмінник освіти України Л. Єрмольченко; викладачі ЧНПУ імені Тараса Шевченка: Б. Рапацький, О. Власова; старші викладачі НДУ імені Миколи Гоголя А. Хоменко, В. Курсон, В. Коробка, С. Козлова; викладачі та концертмейтери: Л. Глінка, С. Гаврилова, Л. Котлінська, А. Кульбака, І. Тацюк, Л. Чмелик, О. Синиця, О. Степаненко, Г. Зенченко, Ю. Камінська, М. Харьковська та інші.

Успішно концертують й викладають, розвивають педагогічні принципи Ведди Розен її учні за кордоном: О. Фуксман – у США, С. Верещинська – у Чехії, О. Касьяненко – у Канаді, О. Карпова – у Німеччині, І. Гончарова відкрила приватну музичну школу у Словачії.

«Ветеран праці, вчитель вчителів декількох поколінь, В. А. Розен» [5, с. 136] проводила активну педагогічну й концертно-виконавську діяльність, «стверджуючи думку: талант часу непідвладний» [5, с. 136].

Усі, хто навчався і співпрацював з Веддою Розен, зберігає добру пам'ять про обдарованого викладача, наставника, колегу, талановиту й самобутню піаністку і просто прекрасну людину з добрим і щирим серцем.

Висновки. Ведда Розен була яскравою постаттю в українській фортепіанній педагогіці другої половини ХХ – початку ХХІ століть, блискучою піаністкою, концертмейстером, педагогом, наставником. Саме вона заснувала нові форми концертно-виконавської, культурно-просвітницької, педагогічної діяльності у Ніжині.

У Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя дбайливо зберігаються учнями й колегами кращі виконавські та педагогічні традиції, закладені метром фортепіанного мистецтва Веддою Розен. Учні гідно продовжують справу свого викладача В. А. Розен, що сприяла поширенню фортепіанного мистецтва в Чернігівській області та Україні.

Література

1. Бадалов О. Життєтворчість В. А. Розен як фактор розвитку музичного простору Чернігівщини. *Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал*. 2020. № 4. С. 108–112.
2. Бадалов О. Творча діяльність піаністів педагогів Чернігівщини як чинник розвитку музичної культури регіону. Видатні постаті науки, культури і освіти України: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Київ, 30–31 жовтня 2008 р. Київ: ДАКККіМ, 2008. С. 193–195.
3. Драго І. Відгук-характеристика виконавської та педагогічної діяльності В. А. Розен. 1 арк. Архів О. П. Синиці.
4. Кавунник О. Культуротворчість Наталії Даньшиної – педагога-вокалістки Ніжинської вищої школи. *Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки»* (Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя) / за заг. ред. Т. М. Турчин. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. № 1. С. 141–148.
5. Кавунник О. Музиканти Ніжина: музичнокраєзнавчий довідник. Ніжин: МІЛАНІК, 2008. 188 с.
6. Культура і мистецтво Чернігово-Сіверщини: міста, події, постаті: колективна монографія / ред-упоряд. В. В. Кузик, О. А. Кавунник. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2021. 256 с. з іл.
7. Розен В. А. Вивчення стилевих особливостей музики різних епох у класі фортепіано: метод. рек. РВВ НДПУ ім. М. Гоголя, 2000. 24 с.
8. Самойленко Г. Нариси культури Ніжина. Ніжин: РВВ НДПУ ім. М. Гоголя, 1995. Ч. 2. Театральне та музичне мистецтво ХVІІ–ХХ ст. 165 с.
9. Цвірко Л. Відгук-характеристика науково-педагогічної та виконавської діяльності В. А. Розен, 1991 р. 1 арк. Архів О. П. Синиці.

References

1. Badalov, O. (2020) Vedda Rozen's life-creativity as the factor of the musical space of Chernigiv region. *National Academy of Culture and Arts Management Herald: Science journal*, 4, 108–112 [in Ukrainian].
2. Badalov O. Tvorcha diyal'nist' pianistiv pedahohiv Chemihivshchynu yak chynnyk rozvytku muzychnoyi kul'tury rehionu. Vydatni postati nauky, kul'tury i osvity Ukrainy: materialy Vseukrayins'koyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi, Kyuyiv, 30-31 zhovtnya 2008 r. K.: DAKKKiM, 2008. S. 193–195. [in Ukrainian].

3. Draho I. Vidhuk- kharakterystyka vykonavs'koyi ta pedahohichnoyi diyal'nosti V. A. Rozen. 1 ark. Arkhiv O. P. Synytsi. [in Ukrainian].
4. Kavunnyk O. Kul'turotvorchist' Nataliyi Dan'shynoyi – pedahoha-Vokalistky Nizhyns'koyi vshchoyi shkoly. Naukovi zapysky. Seriya "Psykhologo-pedahohichni nauky" (Nizhyns'koho derzhavnoho universytetu im. Mykoly Hoholya) / za zah red. T. M. Turchyn. Nizhyn: NDU im. M. Hoholya, 2020. № 1. S. 141–148 [in Ukrainian].
5. Kavunnyk O. Muzykanty Nizhyna: muzychnokrayeznavchyy dovidnyk. Nizhyn: MILANIK, 2008. 188 s. [in Ukrainian].
6. Kul'tura i mystetstvo Chemihovo-Sivershchyny: mista, podiyi, postati / Kolektyvna monohrafiya. Red-uporyad. Kuzyk V. V., Kavunnyk O. A., Nizhyn: Vydavets' PP Lysenko M. M., 2021. 256 s. z il. [in Ukrainian].
7. Rozen V. A. Vyvchennya styl'ovykh osoblyvostey muzyky riznykh epokh u klasi fortepiano: metod. rek. RVV NDPU im. M. Hoholya, 2000. 24 s. [in Ukrainian].
8. Samoylenko H. Narysy kul'tury Nizhyna. CH. 2. Teatral'ne ta muzyчне mystetstvo KHVII - KHX st. Nizhyn: RVV NDPU im. M. Hoholya, 1995. 165 s.
9. Tsvirko L. YE. Vidhuk-kharakterystyka naukovopedahohichnoyi ta vykonavs'koyi diyal'nosti V. A. Rozen, 1991 r. 1 ark. Arkhiv O. P. Synytsi. [in Ukrainian].

O. P. Synytsya

Teacher, Accompanist of Higher Category of cycle commission «Piano and Accompanist Class» Municipal Establishment «Nizhyn Maria Zankovetska Applied College of Culture and Arts» by Chernihiv Regional Council.

Concert-performing and pedagogical activity of pianist Vedda Rosen

The article presents concert-performing and pedagogical activity of pianist Vedda Rosen as a holistic phenomenon and identifies its artistic value in current space of performing arts of Chernihiv oblast in the second half of the 20th – early 21st centuries.

The article presents new information and provides an in-depth review of Veda Rosen's pedagogical activity, analyzes the image of a creative figure as a pianist-soloist, accompanist and chamber musician.

Personal archival documents (photos, concert posters, performance programs, reviews, diplomas, award letters, music archive, cassettes with audio and video recordings) are described. The source base and scientific researches devoted to Vedda Rosen, periodical articles on this topic are analyzed and systematized.

Artistic environment is implicated and factors that directly influenced formation and creative personal becoming of the pianist are determined. Basic characteristics of V. Rosen as a soloist and accompanist are highlighted.

Characteristics of Vedda Rosen's pedagogical activity as a component of her creative manner are presented. It is stated that Veda Rosen's pedagogical principles complete the arsenal of modern pedagogical means of professional piano training of future specialists in art educational institutions of Chernihiv oblast, where, preserving the heritage of previous generations, the current constellation of pianists is searching for the latest technologies.

Key words: Vedda Rosen, pianist, teacher, accompanist, concert-performing activity, concert repertoire, performer's interpretation, creative manner.